

1. DRIFTSÅRET 2009

1.1 Innledning

Virksomheten har som målsetting å administrere ordningene så effektivt og rasjonelt som mulig, slik at fiskerne får en rask og korrekt saksbehandling. Saksbehandlingstiden på ordningene som administreres er i tråd med virksomhetens målsetting meget tilfredsstillende.

I samsvar med vedtektene for Garantikassen og prinsipper om god økonomiforvaltning, er det i virksomheten generelt lagt opp til en kostnadseffektiv drift.

Informasjon ovenfor våre brukere er en viktig oppgave. Informasjon om ordningene som administreres ble kunngjort i fiskeripressen. Båteiere ble tilskrevet direkte i forbindelse med at det ble iverksatt ekstraordinære tiltak for garantilottordningen for driftsåret 2009.

Det er i 2009 lagt ned betydelige ressurser i arbeidet med innkreving av medlemspremien til Pensjonstrygden for fiskere. Det er inngått avtale om å overføre saker til NAV Innkreving for innfordring av misligholdt premie. I løpet av året ble 916 saker overført.

Internett-baserte løsninger er et ledd i etableringen av en døgnåpen forvaltning i GFF, og vi legger til grunn at dette for brukerne vil være både brukervennlig og kostnadsbesparende.

Vi har etablert en løsning via vår hjemmeside som gjør det mulig for alle fiskere oppført på blad B i fiskermanntallet å se relevante opplysninger om egen person.

Ved utgangen av 2009 har virksomheten følgende elektroniske tjenester:

1. Fiskerpensjon
  - Oversikt over opptjening og innbetalinger av pensjonspremie, samt simulering av fiskerpensjon.
2. Refusjon av mineraloljeavgift
  - Søknad om refusjon.
3. Arbeidsledighetstrygd
  - Melding om arbeidsledighet.
  - Søknad om a-trygd på fellesmelding.
  - Melding om fortsatt ledighet.

2. LEDELSE / ADMINISTRASJON

2.1 Styret

Styret i Garantikassen består av 5 medlemmer. 4 medlemmer er oppnevnt av Fiskeri- og kystdepartementet, fordelt med 1 representant fra Norges Fiskarlag, 1 representant fra Norsk Sjømannsforbund og 1 representant fra Arbeidsdepartementet. Lederen er oppnevnt av Fiskeri- og kystdepartementet direkte. I tillegg har de ansatte 1 representant i styret med tale-, forslags- og stemmerett i administrative saker.

For hvert medlem av styret, med unntak av styreleder, er det oppnevnt personlig varamedlem. Nestleder oppnevnes av og blant styrets medlemmer.

Fiskeri- og kystdepartementet og Arbeids – og velferdsetaten har en observatør hver i styrets møter.

Styrets medlemmer velges for 4 år.

I 2009 har styret bestått av:

Medlem:

Kari-Anne Opsal, Harstad (leder, fratrådte mars -09)

Knut Werner Hansen, Vannvåg (nestleder)

Arne Ringstad, Tjørvåg

Aasta Richter Eriksen, Oslo

Ansattes representant:

Hilde Andersen, Trondheim

Som observatører er oppnevnt:

Fra Fiskeri - og kystdepartementet

Fra Arbeids - og velferdsetaten:

Pers. varamedlem:

Harald Linchausen, Skrova

Ann Jorunn Olsen, Laukvik (1. vara)

Bjørg Borger, Askim (2. vara)

Tor-Gunnar Slåttøy, Oslo

Jorid Steen, Trondheim

Vidar Landmark

Anita Mølmesdal Sivertsen

Kari-Anne Opsal fratrådte som styreleder i mars – 09.

Fiskeri – og kystdepartementet oppnevnte Knut Werner Hansen som ny styreleder med virkning fra 24.11.09.

2.2 Administrasjon

Personal- og organisasjonsplan bygger på blant annet:

- Bemannings- og organisasjonsplan
- Organisasjonskart
- Hovedarbeidsområder
- Arbeids- og ansvarsfordeling
- Stillingsbeskrivelser

Personaloversikt pr. 31.12.09:

Administrativ ledelse:

Daglig leder Jack Fredagsvik

Rådgiver økonomi Marit Podsada

Rådgiver Arve Yttersian

Øvrige ansatte:

Økonomi-/administrasjonskonsulent Hilde Andersen

Førstekonsulent Tove Frøysa (50 %)

Førstekonsulent Ann A. Slind

Konsulent Berit Reitan

Konsulent Toril Lynum

Konsulent Freidis Sletten (30 %)

Konsulent Jorid Steen (80 %)

Sekretær/konsulent Sølvi S. Nilssen

Faktisk ressursbruk i 2009 var på 9,6 årsverk.

Arbeidsstokkens sammensetning mv.

GFF har pr. 31.12.09 11 ansatte, hvorav 9 kvinner og 2 menn. Virksomheten ledes av en mann. Ledergruppen består av to menn og en kvinne. Lønnen fastsettes etter prinsippet om lik lønn for likt arbeid.

3. VIRKSOMHETEN

3.1 Generelt om virksomheten

Garantikassen for Fiskere ble opprettet 01.01.80. Garantikassen har vært i virksomhet i 30 år. Garantikassens formål er formulert i vedtektenes § 1, hvor det står:

”Garantikassen har til formål så effektivt og rasjonelt som mulig å administrere:

- a) Garantiordningen for fiskere
- b) Ordningen med arbeidsledighetstrygd i fiske
- c) Pensjonstrygden for fiskere
- d) Andre ordninger og oppgaver som Fiskeri- og kystdepartementet måtte bestemme.”

I 2009 administrerte Garantikassen ordningene med garantilott, arbeidsledighetstrygd, refusjon av mineraloljeavgift og Pensjonstrygden for fiskere, herunder innkreving av medlemspremie, behandling av fritak og ajourhold av rettighetsregister. I tillegg har virksomheten hatt sekretariatsfunksjon for styret i Likviditetsfondet i Pensjonstrygden for fiskere og regnskapsførerfunksjonen for fondet.

3.2 Formulerte målsettinger

Med bakgrunn i formålsbestemmelsen, har styret formulert følgende to hovedmål:

Hovedmål 1:

”Effektiv og rasjonell administrasjon av ordningene”

Delmål:

- 1.1 Kompetanseoppbygging.*
- 1.2 Bedre administrative styringssystemer.*
- 1.3 Medarbeiderutvikling.*
- 1.4 Intern informasjon.*

Hovedmål 2:

”God service til fiskerne”

Delmål:

- 2.1 Kort saksbehandlingstid.*
- 2.2 Riktige utbetalinger til rett tid.*
- 2.3 Riktig og rettidig informasjon.*

Med utgangspunkt i hovedmål og delmål ble det utarbeidet årsbudsjett, plan – og styringsdokumenter.

3.3 Arbeidet i styret

I 2009 ble det avholdt 4 møter. I alt ble 29 saker behandlet. Av saker som styret behandlet i løpet av 2009 kan nevnes:

- Årsregnskap og årsberetning for 2008.
- Regnskapsrapporter 2009.
- Driftsbudsjett for 2010.
- Virksomhetsplan for 2010.
- Kjøp av IT-tjenester.
- Klagesak.

Styret er holdt løpende orientert om alle viktige saker av betydning for virksomheten. Styret har særlig lagt vekt på arbeidet med økonomistyringen, arbeidet med innkreving av misligholdt medlemspremie til Pensjonstrygden for fiskere og samarbeidet med NAVI vedrørende overføring av misligholdte krav.

3.4 Helse, miljø og sikkerhet

Arbeidet med helse, miljø og sikkerhet ved Garantikassen har vært prioritert i 2009 og er nedfelt i interne rutiner og aktualisert gjennom utarbeidet internkontrollhåndbok og handlingsplan.

Garantikassen er tilsluttet bedriftshelsetjenesten. Ledelse, verneombud og tillitsvalgt har jobbet aktivt for å redusere sykefraværet. Det har ikke vært noen uheldige hendelser i virksomheten i 2009.

Det totale sykefraværet for 2009 var på 4,65 %. Dette var en reduksjon i forhold til 2008 hvor sykefraværet var på 12,3 %.

I forhold til det ytre miljø er det lagt vekt på kildesortering. I tillegg er det inngått miljøavtale med leverandør når det gjelder håndtering av spesialavfall, for eksempel tonere til skrivere osv.

Virksomheten forurenses ikke det ytre miljø.

3.5 Samarbeid og ledelse

Møter i ledergruppen ble holdt ved behov.

Drøftings- og forhandlingsmøter ble avholdt når sakens karakter tilsa det og når de tillitsvalgte krevde det. Det ble avholdt felles kontormøter med orienteringer i saker som hadde betydning for de ansatte, herunder spørsmål som vedrørte den daglige driften.

4. ORDNINGENE SOM ADMINISTRERES

4.1 Garantiordningen

Formålet med garantiordningen er å sikre fiskerne en garantert minsteinntekt i tilfelle fisket slår feil.

Ordnningen omfatter alle fiskere på fartøyer på 6 meter lengste lengde eller over som er innført i merkeregisteret for norske fiskefartøyer, og hvor høvedsmannen er oppført på blad B i fiskermanntallet eller fyller betingelsene for opptak.

Fisker må ha fylt 15 år i løpet av garantiperioden og ikke oppebære ut over 60 % trygdeytelser. Mannskapet må være manntallsført på blad B eller fylle betingelsene for opptak for å kunne innvilges garantilott.

For ordningen er det innført en differensiert garantilott. Differensiert garantilott betyr at tilskudd kan bli beregnet etter et redusert ukebeløp avhengig av hvor mye den enkelte har fått utbetalt i garantilott de tre siste år.

Tilskuddet fra Garantikassen blir beregnet på grunnlag av oppnådd lott og tid i fiske.

Grunnet den vanskelige markeds – og omsetningssituasjonen innen torskfiskeriene vinteren - 09 ble det besluttet å tilføre ekstra midler til garantiordningen for driftsåret 2009.

Følgende 3 garantiperioder ble fastsatt for året 2009:

Periode:	Søknadsfrist:
02.01. - 30.04.	31.08.09
01.07. - 31.08.	31.10.09
01.09. - 23.12.	28.02.10

Garantiperiodene omfatter alle fiskerier, også selfangst som er gitt anledning til turvis avregning. Dersom søknadsfristen på grunn av spesielle forhold ikke kan overholdes, kan det før fristens utløp søkes om utsettelse med innsending av søknad.

Ukebeløpet for 2. garantiperiode 2008 ble fastsatt til kr. 2.200 med en egengaranti på 13 uker. Ukebeløpet for 1. og 2. garantiperiode 2009 ble fastsatt til kr. 3.500 med en egengaranti på 7 uker.

Garantiordningen ble finansiert over statsbudsjettet. Utbetalt garantilott i 2009 var på 13 mill. kr., hvorav 2,6 mill. kr. vedrørte 2008. Det ble behandlet 520 saker i 2009, mot 167 saker i 2008.

4.2 Arbeidsledighetstrygd

Ordningen omfatter alle fiskere oppført i fiskermanntallets blad B eller som fyller betingelsene for opptak, og som har vært sysselsatt ombord i fartøy innført i merkeregisteret for norske fiskefartøyer på 6 meter lengste lengde og over.

Rett til a-trygd gjelder i en rekke ulike tilfeller når fartøyet blir satt ut av drift, for eksempel ved havari, forlis, sykdom og ved pålegg fra kontrollerende myndigheter.

Ordningen med arbeidsledighetstrygd omfatter også fiskere som blir oppsagt, fiskere som blir ledig etter sykdom og militærtjeneste og fiskere som blir ledig etter salg og kondemnering av fartøy.

Fiskere som blir arbeidsledige av egen skyld har rett til a-trygd etter en karenstid på 8 uker regnet fra søknadstidspunktet.

Søknad om arbeidsledighetstrygd sendes direkte til Garantikassen.

Styret i Garantikassen har vedtatt følgende definisjoner i forskriften for a-trygd for fiskere:

Til § 2 pkt. 1 ”Som båteier regnes i denne sammenheng, foruten enefiskere, alle fiskere som har eierandel i et fiskerfartøy på over 50 %. Minoritetseiere defineres likevel som ”båteier” dersom de disponerer eller leier fartøyet.”

Til § 6, pkt. 1, 1.ledd ”Mannskap som ikke selv er skyld i at de har tapt en rettighet i a-trygdeordningen, skal holdes økonomisk skadesløs.”

Til § 6, pkt.2, ”De tre karensdagene beregnes tidligst fra og med den dato søknaden er fremmet til Garantikassen.”

A-trygdordningen blir i sin helhet finansiert innenfor det beløp som fiskerne betaler i produktavgift ved førstehåndsomsetning av fisk og fiskevarer.

Dagbeløpet i 2009 var på kr. 360,-. Forsørgertillegget var kr.15,- pr dag pr forsørgde barn under 18 år. For fiskere som gikk ledig utover 26 uker, ble forsørgertillegget økt til kr. 23,- pr dag pr barn.

A-trygd ble utbetalt for 6 dager pr uke. Fiskere hadde rett til a-trygd i inntil 40 uker for perioder i år 2009.

Det ble utbetalt 24,3 mill. kr. i a-trygd i 2009. Antall transaksjoner i 2009 var 3638, mot 3440 transaksjoner i 2008.

4.3 Refusjon av avgift på mineralolje

I mai 1988 vedtok Stortinget at fiskerne skulle fritas fra å betale grunnavgift på mineralolje. Det ble videre bestemt at ordningen skulle være en refusjonsordning administrert av Garantikassen. Forskriftene for ordningen som ble fastsatt med virkning fra 1. januar 1989, ble også videreført for 2009.

Ordningen omfatter CO₂- og grunnavgift på mineralolje levert til bruk ombord i fiske- og fangstfartøy innført i merkeregisteret. Det er et krav at fartøyets båteier/høvedsmann er manntallsført i fiskermanntallet eller fyller betingelsene for opptak i manntallets blad A eller

blad B. Ordningen gjelder også for utenlandske fiskefartøy som bunkrer i Norge og driver fiske i norsk sone.

Samlet refusjonen for bunkringer foretatt i 2008 var på 139,5 øre pr liter. Co2-avgiften utgjorde 55 øre og grunnavgiften 84,5 øre. For bunkringer foretatt i 2009 var samlet refusjon på 144 øre pr liter. Co2-avgiften utgjorde 57 øre og grunnavgiften 87 øre. Det ble gitt en rentekompensasjon på 2,1 % på refusjonsbeløpet.

Søknadsfristen for krav vedrørende 2008 var 28. februar 2009.

Utbetalingene i 2009 var samlet på 375,9 mill. kr. Av utbetalingene gjaldt 138,2 mill. kr. for bunkringer i 2008 og eldre år, mens 237,7 mill. kr. gjaldt for bunkringer i 2009. Det ble behandlet 5822 saker i 2009, mot 5830 i 2008.

4.4 Pensjonstrygden for fiskere

Den 16. juni 1995 endret Stortinget Lov om pensjonstrygd for fiskere slik at det ble tatt beslutning om å flytte administrasjonsansvaret for pensjonstrygden for fiskere fra trygdeetaten til Garantikassen fra 1. januar 1996. Rikstrygdeverket beholdt det overordnede, faglige ansvaret for ordningen, men dette ble tillagt Arbeids – og velferdsdirektoratet i forbindelse med opprettelsen av NAV 1. juli 2006.

Pensjonstrygden for fiskere er en pliktig offentlig pensjonsordning for personer som er tatt opp på blad B i fiskermanntallet.

Retten til pensjon har som hovedregel alle som har betalt premie i 15 år, det vil si 750 uker eller mer. Maksimal pensjon oppnås ved betalt premie i 30 år, det vil si 1560 uker.

For fiskere som har opparbeidet pensjonsrettigheter i både fiskerpensjon og sjømannspensjon for til sammen minst 750 uker, kan det utbetales pensjon fra begge ordningene.

Pensjonen utbetales månedlig fra kalendermåneden etter fylte 60 år og tom den måned man fyller 67 år.

Utbetalingene til fiskerpensjon (brutto) i 2009 var på 136,6 mill. kr. Gjennomsnittlig antall løpende pensjoner i 2009 var 2051, mot 2048 i 2008. 5694 fiskere innbetalte pensjonspremie med til sammen 29,1 mill. kr. I 2008 innbetalte 5673 fiskere pensjonspremie med til sammen 27 mill. kr.

Det ble oversendt 4 ankesaker til NAV for videre behandling/klargjøring for trygderetten. Ingen av disse sakene ble omgjort i trygderetten.

5. REGNSKAP

5.1 Beskrivelse av regnskapsåret - regnskapsprinsipper

Garantikassen for fiskere er omfattet av økonomireglementet i staten, med blant annet spesifiserte krav for forvaltning av tilskuddsmidler og stønader. Ifølge egen økonomiinstruks følger Garantkassen for fiskere statens regelverk for økonomistyring. Dette innebærer at virksomhetens regnskapsføring i det vesentligste er basert på kontantprinsippet, d.v.s. at regnskapet inneholder de transaksjoner som har funnet sted i kalenderåret.

Ubetalt garantilott for siste garantiperiode 2008 er budsjettert og inngår i regnskapet for 2009. På samme måte er a-trygd og refusjon mineraloljeavgift for 2008/tidligere år hvor søknad er mottatt i 2009 utbetalt og inngår i regnskapet for 2009.

5.2 Kommentarer til årsregnskapet

Når det gjelder utbetalinger på ordningene, vises til ”Ordringene som administreres” – pkt. 4 .

Årsregnskapet for 2009 viser en netto driftsutgift (administrasjonskostnader belastet ordningene) på kr. 6.147.282,39. Dette er kr. 255.614,- høyere enn årsregnskap for 2008. Hovedårsaken til økningen i forhold til 2008 er mindre kapitalinntekter og refusjon av sykepenger, samt større utgifter til investeringer som skyldes prosjekt elektronisk tjenesteyting.

Samlede utgifter til lønn, sosiale utgifter og andre personalkostnader utgjør kr. 5.188.170,-.

Samlede renteinntekter er bokført med kr. 2.135.013,-, herav renteinntekter i bank med kr. 602.485,-.

Det er gjennom året tilstrebet god budsjett disiplin og jevnlig økonomikontroll. Den generelle økonomiske situasjonen i Garantikassen er god.

5.2.1 Generelt om administrasjonskostnadene

Administrasjonskostnadene er fordelt på ordningene etter en fordelingsnøkkel som er beregnet ut fra ressursbruk for den enkelte ordning.

De samlede fordelte administrasjonskostnadene har hatt følgende utvikling de siste 5 årene:

(Utgifter i tusen kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009
A-trygd	2.336	2.409	1.924	1.647	1.724
Garantilott	949	979	706	604	632
Fiskerpensjon	2.627	2.751	2.566	2.197	2.299
Ref.minolje	1.387	1.390	1.219	1.043	1.092
Likviditetsfondet	370	400	400	400	400
Totalt	7.669	7.929	6.815	5.891	6.147

Årets administrasjonskostnader i prosent er belastet den enkelte ordning slik:

- Garantilott 11 %
- Arbeidsledighetstrygd 30 %
- Pensjonstrygden 40 %
- Refusjon av Co2-avg/grunnavgift 19 %
- Likviditetsfondet Fast beløp

5.3 Balanse- og resultatregnskapet
(Se vedlegg)

5.4 Hovedtall – utbetalinger
(Se vedlegg)

6. VEDLEGG – VEDTEKTER/FORSKRIFTER

- 6.1 Vedtekter for Garantikassen (gjeldende fra 1.1.2004)
- 6.2 Forskrifter for arbeidsledighetstrygden
- 6.3 Forskrifter for garantiordningen
- 6.4 Forskrifter for refusjon av Co2-avgift på mineralolje

7. VEDLEGG TIL ÅRSBERETNINGEN

- 7.1 Årsberetning 2009 fra Likviditetsfondet i Pensjonstrygden for fiskere.